

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	SOŠ techniky a služieb, Pod amfiteátrom 7, Levice
4. Názov projektu	Prepojenie teórie s praxou – cesta k úspechu
5. Kód projektu ITMS2014+	312011ACP8
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub „podnikavý človek“ – aktívny občan, prierezové témy.
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Ing. Alena Krtíková
8. Školský polrok	01.02.2023-30.06.2023 (len február 2023)
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	http://www.sosts-levice.sk/prepojenie-teorie-s-praxou/

10.

Úvod

Zasadnutia v 2. polroku sa uskutočnili len v mesiaci február – 2 zasadnutia.

Pedagogický klub „podnikavý človek“- aktívny občan, prierezové témy, bude vytvorený učiteľmi a majstrami OV.

Zameranie pedagogického klubu:

Výchova k podnikavosti zahŕňa všetky výučbové nástroje a metódy smerujúce k posilneniu kompetencie podnikateľských zručností a ekonomického myslenia.

Podnikavý človek aktívne hľadá príležitosti a vie ich využiť (nie zneužiť). Uplatní sa v pozícii podnikateľa, ale aj kvalitného zamestnanca, či aktívneho občana.

Pedagogický klub sa bude zameriavať na rozvoj podnikateľských vedomostí, ekonomického myslenia a rozvoja kľúčových kompetencií pre 21st. v súlade s požiadavkami súčasného trhu práce, ako prierezovej témy.

Cieľom realizácie aktivít pedagogického klubu je zvýšenie odborných kompetencií pedagogických zamestnancov pre ďalšie zvyšovanie úrovne podnikateľských vedomostí, ekonomického myslenia a projektových kompetencií žiakov naprieč vzdelávaním. Potreba rozšíreného kompetenčného profilu učiteľa vyplýva zo súčasných nárokov na trvalo udržateľný rozvoj kvality vzdelávania. V prípade, že učiteľ nemá kompetencie potrebné na zavedenie inovácií a trendov do vzdelávania, nemôže k týmto schopnostiam viesť (sprevádzať) žiakov.

Podnikateľské vedomostí, ekonomické myslenie a schopnosť riešiť problémové úlohy z tejto oblasti, sú dôležitými (kľúčovými) schopnosťami žiaka a predpokladom pre ďalší úspešný osobnostný a profesijný rast žiaka, z týchto dôvodov je potrebné, aby sa pedagogickí zamestnanci pravidelne stretávali a vytvárali spoločne sieť vhodných aktivít k zvýšeniu vlastného kompetenčného profilu. Táto požiadavka je súčasťou modernej SOŠ, ktorá je súčasťou Systému duálneho vzdelávania.

Činnosti a výstupy v rámci predmetného pedagogického klubu budú následne implementované do edukácie s cieľom rozvíjať u žiakov kompetencie tak, aby vedeli komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, ekonomicky myslieť, tvoriť správne rozhodnutia, vytvárať podnikateľské zámery, stanovovať ukazovatele úspechu.

Ďalšími aktivitami členov pedagogického klubu, tvorbou výstupov a ich implementáciou do praxe, chceme dosiahnuť, aby žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce sa naučili riadiť seba, tím (firmu), vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod.

Vytvoríme didaktické materiály, ktoré budú následne efektívnym nástrojom učenia sa žiakov - prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií a ďalšie spôsobilosti, napríklad:

- vhodným spôsobom zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt so zákazníkom,
- zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, poznajú ich funkciu, formálnu úpravu a vedia ju aplikovať,
- vytvoriť základné písomnosti osobnej agendy v elektronickej podobe,
- identifikovať a popísať problém, podstatu javu,
- navrhnúť postup riešenia problému a spracovať algoritmus,
- získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich,
- na základe získaných informácií formulovať jednoduché uzávery,
- na základe stanovených kritérií posúdiť rôzne riešenia a ich kvalitu,
- kultivovane prezentovať svoje produkty, názory,
- prijať kompromis alebo stanovisko inej strany,
- poznať základy jednoduchej argumentácie a vie ich použiť na obhájenie vlastného postoja,
- využívať rôzne typy prezentácií,
- aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu
- proaktívne riadiť (zahŕňa zručnosti ako je plánovanie, organizovanie, riadenie, vedenie a poverovanie), prezentáciou predstaviť výsledky svojej práce širšej verejnosti,
- chápať a rešpektovať hodnoty duševného vlastníctva.

Ďalšie činnosti, ktoré budú realizované v rámci pedagogického klubu:

- Tvorba Best Practice,
- Prieskumno-analytická a tvorivá činnosť,
- Výmena skúseností pri aplikácii moderných vyučovacích metód,
- Výmena skúseností v oblasti medzi-predmetových vzťahov,
- Tvorba inovatívnych didaktických materiálov,
- Diskusné posedia a štúdium odbornej literatúry,

Identifikovanie problémov v rozvoji podnikateľských vedomostí, ekonomického myslenia a schopnosti tvoriť projekt a navrhnúť možné riešenia.

Stručná anotácia

Pedagogický klub „podnikavý človek“ – aktívny občan, prierezové témy sa zaoberal nasledujúcimi aktivitami:

- práca s odbornou literatúrou,
- inovatívne didaktické materiály, rozvoj podnikateľských zručností a podpora podnikateľských vedomostí, výmena skúseností.

Kľúčové slová

Podnikateľské vedomostí, kľúčové zručnosti pre 21 st., zvyšovanie úrovne kľúčovej kompetencie, inovatívne metódy, dobrá prax.

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Zámerom nášho výstupu je popísať aktivity zrealizované učiteľmi, členmi pedagogického klubu na zasadnutiach pedagogického klubu.

Priblíženie témy:

Podnikavosť je schopnosť vytvoriť a vybudovať niečo prakticky z jednoduchých podkladov. Je to iniciovanie, tvorba, budovanie, na rozdiel od pozorovania, analyzovania a rozprávania. Je to spôsobilosť vidieť príležitosť tam, kde iní vidia chaos, protirečenie, zmätok. Je to schopnosť vytvoriť tím spolupracovníkov, ktorí dokážu efektívne doplniť svoje schopnosti a talent. Je to spôsobilosť nájsť, využívať a kontrolovať zdroje a mať istotu, ktorá pramení z iniciatívnosti a networkingu. Pri vymedzení pojmu podnikavosť sa stretávame s jeho stotožňovaním s podnikateľským myslením, zmyslom pre podnikanie alebo schopnosťou podnikat'. Pritom podnikavosť ako dispozícia podnikat' predstavuje súbor schopností, ktoré môžeme v užšom chápaní charakterizovať ako schopnosti jednotlivca vyvíjať iniciatívu, objavovať a prinášať nápady, vedieť ich premeniť na reálne aktivity a preberať za ne zodpovednosť. Podnikavosť ako celostnú charakteristiku možno vymedziť ako dispozície, ktoré označujú výkonový potenciál jednotlivca a osobné vlastnosti, ktoré charakterizujú jeho osobnosť.

Jadro:**Popis témy/problém****Problém:**

Problémom pri rozvoji podnikavosti a iniciatívnosti je potreba vnútornej motivácie žiakov, ktorá je často na nižšej úrovni. Pojem motivácia vyjadruje skutočnosť, že v ľudskej psychike pôsobia špecifické, nie vždy vedomé alebo uvedomované vnútorné hybné sily – pohnútky, motívy. Tie činnosti žiaka, jeho iniciatívnosť orientujú určitým smerom, v danom smere ho aktivizujú a vzbudenú aktivitu udržiavajú. Navonok sa pôsobenie týchto síl prejavuje v podobe motivovanej činnosti, motivovaného jednanja – iniciatívnosti a podnikania.

Najviac ohrozenou skupinou na trhu práce sú mladí ľudia, ktorí majú v pozícii absolventov škôl často problém nájsť si svoje prvé stabilnejšie zamestnanie. Jednou z možností ich uplatnenia je začať vlastnú podnikateľskú činnosť. Podpora podnikavosti a s tým úzko spojenej finančnej gramotnosti predstavujú aktivity, ktoré zohrávajú významnú rolu v rozhodovacích procesoch v podnikaní.

Záver:**Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov**

Na základe výmeny názorov a práce s odbornými zdrojmi sme vytvorili zoznam inovatívnych didaktických materiálov pre podporu podnikavosti a ekonomického myslenia. Zhodli sme sa na potrebe zopakovať si princípy Brainstormingu.

Ide o manažérsku metódu získavania nápadov, ktorá je veľmi často používaná pri rozvoji podnikavých – inovačných kompetencií a vedomostí. Je to jednoduchá skupinová metóda, nie príliš náročná na prípravu a organizáciu. Využíva sa na spracovanie a využitie výsledkov skupinovej práce

a je použiteľná na všetkých stupňoch vzdelávania a typoch škôl. Zameraná je skôr na kvantitu ako kvalitu. Túto metódu zvyčajne používame pred čítaním textu ako prostriedok stimulujúci myslenie. Po prečítaní textu odporúčame, aby žiaci doplnili zoznam slovných asociácií, prípadne vytvorili pojmovú mapu. Brainstorming je rýchly spôsob, ako aktivizovať predchádzajúce vedomosti žiakov. Zvyčajne trvá od 5 do 10 minút. Po prvý raz sa metóda brainstormingu realizovala v USA v roku 1938. Do slovenčiny sa prekladá ako „búrka mozgov“. Tvorcom metódy je Alex F. Osborn (Petrasová, 2003, In Turek, 1997, 1999). Cieľom brainstormingu je aktivizovať dôležité predchádzajúce vedomosti žiakov o téme, určiť rozsah týchto vedomostí a podporovať záujem o tému.

V rámci výmeny skúseností sme si uviedli viaceré možnosti aplikácie brainstormingu:

- na začiatku vyučovacej hodiny ako úvodnú motiváciu, i vo fáze evokácie, v priebehu hodiny na zisťovanie názorov a postojov na danú tému, na riešenie problémov, rozširovanie vedomostí, ale aj na konci vyučovacej hodiny ako metódu záverečného opakovania, napr. na tvorbu návrhov na využitie učiva v praktickom živote.

Rozvíjané kľúčové kompetencie:

- riešiť problémy (tvorenie asociácií, návrhy riešenia),
- sociálne komunikačné (presné a výstižné vyjadrovanie, kultivovaný prejav, aktívne počúvanie, rešpektovanie pravidiel komunikácie v skupine),
- sociálne a personálne (zvyšovanie sebavedomia, posilňovanie pocitu spolupatričnosti v skupine, podpora pozitívnej klímy v triede).

Pravidlá brainstormingu:

- Pravidlo zákazu kritiky: počas celého priebehu realizácie brainstormingu vylúčiť akúkoľvek kritiku a komentáre.

Pravidlo – kvantita vyvoláva kvalitu: každý žiak, a v neskoršej fáze všetci žiaci, sa spoločne usilujú vyprodukovať čo najviac asociácií. V prípade, že žiakov nenapadajú nové návrhy, učiteľ zaradí prestávku (cieľom je oslobodiť sa od úlohy). Platí zásada, že najlepšie asociácie sa objavujú spravidla až ku koncu.

Pravidlo vzájomnej inšpirácie: vychádza zo synergického efektu, to znamená, že ak ľudia pracujú spoločne, navzájom sa inšpirujú, podporujú, rozvíjajú svoje myšlienky i nápady ostatných, vyprodukujú viac, ako keby pracovali individuálne.

Pravidlo úplnej rovnosti účastníkov: počas realizácie brainstormingu neplatia vzťahy nadržanosti a podriadenosti. Všetci účastníci sú si rovní a navzájom sa rešpektujú.

V rámci príkladov dobrej praxe sme si naznačili postup typického brainstormingu:

Postup:

1. Oboznámiť žiakov s názvom témy.
2. Požiadat' ich, aby v priebehu niekoľkých minút napísali všetko, čo vedia, alebo si myslia, že vedia o danej téme.
3. Zaznamenať slovné asociácie na tabuľu alebo na veľký hárok papiera.
4. Doplniť zoznam o ďalšie asociácie.
5. Urobiť krátku prestávku.
6. Spoločne vytvoriť prehľad kategórií, prípadne ich usporiadať do pojmovej mapy.

Hodnotenie: väčšinou ho prevádza učiteľ, resp. dopredu určený žiak na konci brainstormingu. Hodnotí sa aktivita celej skupiny, počet a výstižnosť príspevkov, význam pre ďalšiu výučbu. V záujme udržania pozitívnej, aktivizujúcej triednej klímy a ďalšej motivácie všetkých žiakov odporúčame pri hodnotení postupovať diferencovane.

OPS – podpora inovácií a kreativity prostredníctvom tzv. čítania s predpovedaním

Čítanie s predpovedaním pomáha vychovávať hlbavých a premýšľajúcich čitateľov.

Stratégia je založená na cielených dotazoch a charakterizuje ju nasledovné:

- Umožňuje čitateľom stanoviť si vlastné ciele čítania.
- Povzbudzuje čitateľov k formulácii vlastných otázok.
- Udržiava aktivitu čitateľov v procese čítania. Zvyšuje motiváciu k čítaniu. Vedie k zaujímavým diskusiám.
- Podporuje čitateľov vo vyjadrovaní svojich individuálnych názorov.
- Vytvára prostredie plné rešpektu k diskusii, v ktorom je možné vyjadrovať rozdielne názory.
- Pomáha čitateľom uvedomiť si vlastné pocity a lepšie porozumieť textu.
- Umožňuje čitateľom uvedomiť si a prípadne prehodnotiť svoje hodnoty.

Cieľové kompetencie a zručnosti: Komunikácia v rodnom jazyku

Komunikácia v cudzích jazykoch

Naučiť sa učiť Sociálne a občianske kompetencie

Kultúrne povedomie a vyjadrenie

Kritické myslenie

Tvorivosť Iniciatívnosť

Riešenie problémov

Hodnotenie rizika

Rozhodovanie

Zvládanie pocitov

Cieľové motivačné faktory

Samostatné riadenie

Aktívne zapojenie sa do učenia

Podporné emocionálne prostredie

Okamžitá využiteľnosť naučeného

Kroky vedúce k implementácii stratégie

1. Pri príprave tejto aktivity myslíte na učiacich sa a zvolíte ukážku literárneho textu (naratívny text, príbeh), ktorá sa sústreďuje na problém, o ktorom chcete s nimi diskutovať. Text by nemal byť príliš dlhý (1-2 strany v závislosti od čitateľskej úrovne účastníkov) a mal by poskytovať priestor pre viaceré interpretácie. V ideálnom prípade by mal text obsahovať prekvapivú myšlienku – niečo, čo čitatelia nebudú vedieť ľahko vopred v súvislosti s témou predpovedať.

2. Zvoľte tri alebo štyri miesta v texte, kde pri čítaní zaradíte prestávky. Tieto miesta by sa mali vyznačovať napätím alebo by mali predchádzať významnému obratu v príbehu. Pripravte si dobré, otvorené otázky, ktoré položíte účastníkom, aby ste nimi dosiahli tri ciele: a) pomôcť im rozvinúť a vyjadriť porozumenie prečítaného, b) pomôcť im predpovedať alebo predvídať, čo sa stane v ďalšej časti textu, c) pomôcť im vytvoriť si osobný vzťah k príbehu. Otázky by sa mali týkať hlavnej témy diskusie.

3. Pri formulácii vašich otázok uvažujte o úrovni kognitívnej činnosti, ktorú si ich zodpovedanie vyžaduje. Vyhýbajte sa jednoduchým otázkam na pamäť a plánujte sa ich opýtať len vtedy, ak si myslíte, že vaši účastníci môžu zle pochopiť časť textu. Namiesto toho si pripravte otázky, na ktoré existuje niekoľko dobrých odpovedí, ktoré podporujú vytváranie osobných prepojení a využívajú životné skúsenosti učiacich sa.

4. Rozhodnite sa, či budete čítať text účastníkom vy alebo či ho budú čítať sami. V druhom prípade budete musieť pripraviť kópiu textu pre každého účastníka s jasným označením prestávok v čítaní, aby účastníci nemali pokušenie pokračovať v čítaní pred diskusiou.

5. Aby ste vytvorili rámec pre aktivitu v skupine, začnite tým, že účastníkov zapojíte do diskusie, ktorá prepojí tému s ich osobnými skúsenosťami. Potom začnite čitateľskú aktivitu tým, že poviete:

„Ideme spoločne čítať text, ktorý sa týka našej témy. Z času na čas prestanem čítať / vás požiadam, aby ste prerušili čítanie a budeme diskutovať o prečítanom.“

6. Požiadajte účastníkov, aby predpovedali, o čom text bude, na základe jeho názvu. Ak sú ich odpovede prekvapivé, nezabudnite sa konkrétnych účastníkov opýtať, prečo si to myslia. Vo všeobecnosti, prijmite všetky odpovede, ak sú podložené dobrými argumentmi.

Odporúčame vyššie uvedené princípy a stratégie rozvoja podnikavosti k implementácii do edukácie.

Dobrá prax:

Kruhový výsečový diagram a jeho implementácia s cieľom podpory podnikateľských zručností žiaka

Nástroj sa mi osvedčil v prvej fáze individuálneho rozhovoru, a to hlavne v situáciách, keď žiak nevie

- presne definovať svoje priority;
- „objaviť“ súvislosti medzi súčasným stavom a tým, čo tento stav ovplyvňuje;
- pomenovať prekážky, bariéry, ktoré mu bránia dosiahnuť cieľ;
- určiť čiastkový cieľ alebo prvý krok k zmene.

Kruh rozdelíme na osem častí. Každá časť predstavuje jednu oblasť zo života žiaka. Sústredné kružnice predstavujú škálu od 1 do 10.

Žiak si sám určí oblasti života, ktorým sa chce venovať, zhodnotí ich prostredníctvom škály, priradí body, spokojnosť s danou oblasťou. Body potom spojí čiarou do útvaru a sleduje disharmóniu takto vzniknutého útvaru.

V ďalšom kroku vyzveme žiaka, aby vyznačil za jednotlivé oblasti body, ktoré by predstavovali jeho cieľový stav.

Napríklad, ak v oblasti cudzie jazyky mal žiak ohodnotenú spokojnosť 5 bodmi a „vysnívaný“ cieľ predstavuje u neho číslo 9, tak ďalej pokračujeme kladením otázok:

Kde vidíte najväčšie prekážky, ktoré vám bránia dosiahnuť 7 bodov?

Predstavte si, že ste sa dostali na úroveň 8 bodov, ako sa cítite? Čo sa zmenilo vo vašom živote?

Čo môžete urobiť preto, aby ste sa z 5 bodov dostali na 6?

Čo by vám pomohlo k dosiahnutiu 9 bodov?

Čo vám bráni dosiahnuť 9 bodov?

Najčastejšie oblasti, ktoré žiaci vyznačujú na grafe:

- vzťahy;
- budúca práca;
- rodina;
- peniaze;
- životný štandard;
- zábava;
- voľný čas;
- prospech;
- vzdelanie;
- zdravie;
- vytrvalosť;
- aktivita;
- cestovanie.

OPS

Sociálne zameraná spätná väzba

Sociálne zameraná spätná väzba = spätná väzba od ľudí, ktorá nám pomáha

- Získať cenné informácie, ako nás vnímajú druhí ľudia (tímoví hráči);
- Pochopiť vlastné silné a slabé stránky;
- Zistiť náš posun smerom k naplneniu cieľa;
- Overiť efektivitu stratégie.

Príklad aplikácie sociálne zameranej spätnej väzby

- Ako ste spokojný so svojou prácou v škole za prvý polrok?
- Ako celkovo hodnotíte toto obdobie?
- Čo považujete za svoj najväčší úspech/ neúspech?
- Čo vám pomohlo k dosiahnutiu úspechu?
- Čo sa vám podarilo menej? Prečo?
- Čo by ste urobili iným spôsobom?
- Čo si najviac vážite, že ste sa naučili za tento polrok?
- V čom by ste sa rád zlepšil?
- Ako vidíte svoj ďalší rozvoj?
- Čo by ste chceli dosiahnuť?
- Ako hodnotíte spoluprácu v rámci tímovej práce?

Čo vás najviac motivuje?

Sociálna spätná väzba je aktuálna hlavne v období pandemickej situácie, ktorá najviac zasiahla sociálne kontakty a spoluprácu medzi žiakmi. Preto jej použitie považujeme za významné v období postupného návratu žiakov do školy.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Ing. Alena Krtíková
12. Dátum	06.07.2023
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	
15. Dátum	
16. Podpis	